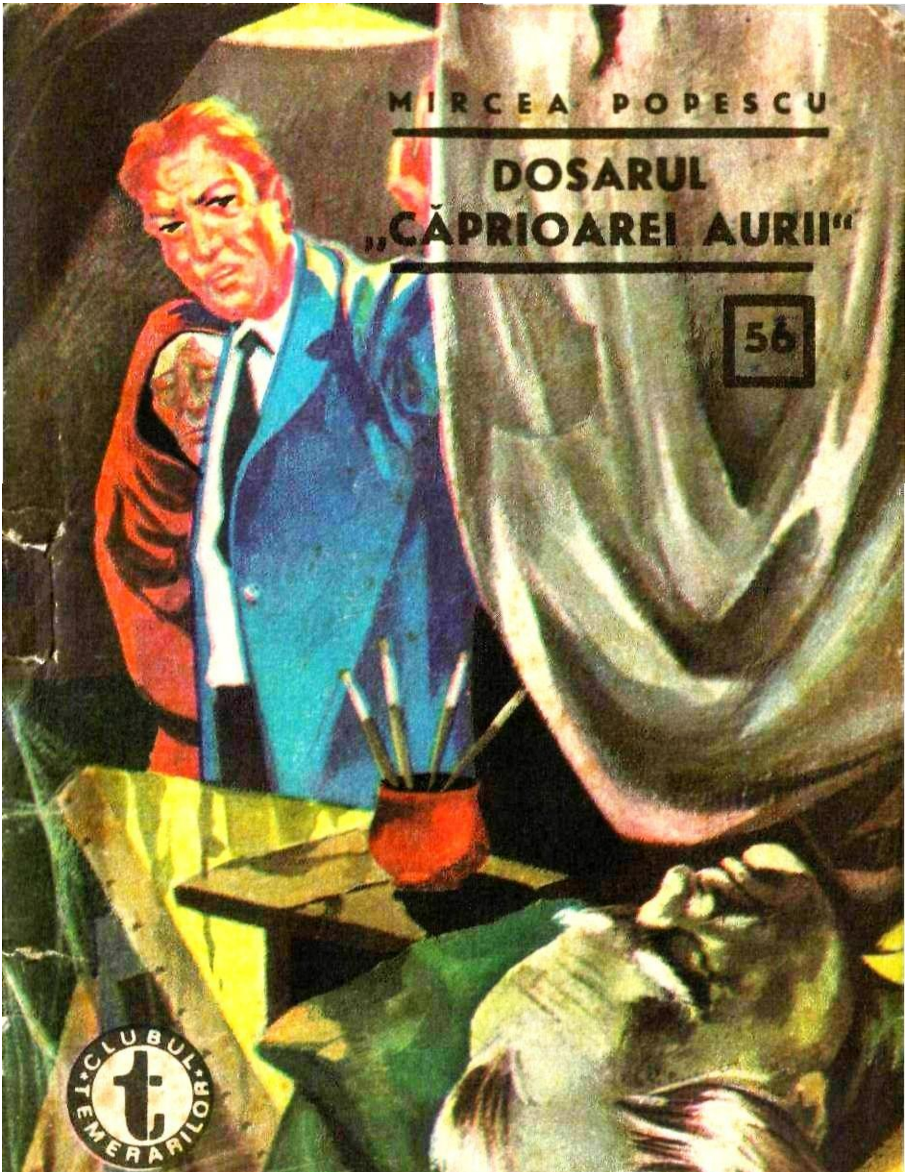
MIRCEA POPESCU
DOSARUL
„CĂPRIOAREI AURII"
56
CLUBUL TEMERARILOR

MIRCEA POPESCU
DOSARUL „CĂPRIOAREI AURII” – II –

56

Colectia
CLUBUL TEMERARILOR

1968
Bucureşti
EDITURA TINERETULUI

Redactor responsabil: IORDANA URECHE
Tehnoredactor: GABRIELA ILIOPOLOS
Coperta de IONESCU DUMITRU

☆

El rupse, cel dintîi, tăcerea:

— Aşadar, iată-ne la Paris! Sîntem din nou împreună. Ca în urmă cu atîţia ani.

— De unde ai ştiut ca voi veni?

— Nu-ţi imaginezi?

— Caraiman?

— Exact! Dobitocul ăsta bătrîn mă slujeşte ca un cîine credincios. M-a infomat şi de călătoria ta, dar, mai ales, că ai descoperit, în sfîrşit, „Căprioara aurie”…

— Ştiai, deci?

— Bineînţeles! Altfel n-ar fi avut nici un rost să mă deplasez pînă aici.

— Şi acum... ce vrei?

— Tabloul nu mă interesează. Poţi să ţi-l păstrezi, îmi trebuiesc neapărat documentele.

— La ce bun?

— Să mă îmbogăţesc.

— Nu s-ar apune că eşti sărac?

— E adevărat, am tot ce-mi trebuie! Nu-mi lipseşte nimic. Dar noii mei patroni s-au săturat să tot aştepte împlinirea promisiunii mele.

— Nu înţeleg!

— Nici nu e nevoie să ştii prea multe. Îmi e suficient să intru în posesia documentelor.

— Dar nu mai au nici o valoare! S-au schimbat atîtea de atunci!

— Baronul „lucra” bine. Sînt unele documente deosebit de preţioase şi acum. Măcar pentru „metodele” de lucru înşirate acolo. Cred că ar fi nişte surse bune de inspiraţie.

— Şi ai vrea să le trimit?

— Ar fi ca şi imposibil. M-am gîndit la ceva mai deosebit. Am să le iau singur. Şi apoi, sînt convins că voi mai găsi şi documente noi. Eşti doar inginer la un Institut important. Spionajul industrial mă interesează deopotrivă.

— Vrei să spui că...

— Nu vreau să spun nimic. Eşti tot atît de deştept ca şi mine şi sînt convins că ai înţeles imediat despre ce e vorba.

— Dar... În cazul acesta...

— Vei fi prizonierul meu cu sau fără voia ta. Am pregătit o cameră, în acest castel, specială pentru tine.

— Eşti nebun?!

— Ştiu. Îmi risc poate viaţa, dar n-am de ales. Şi aşa nu mai e de glumit cu patronii mei. E singura speranţă sa mă pot reabilita în ochii lor. Altfel, vor considera că nu mai sînt bun de nimic. Ani de zile am trăit în preajma lor ca un parazit. Trebuie să le dovedesc că sînt totuşi încă util. Ştii prea bine că sub numele meu nu m-aş mai putea întoarce în ţară niciodată. Eu am murit de mult, prăvălit în văile adînci şi colţuroase ale Zăganului, şi morţii nu învie decît în romanele celor care cred în metempsihoză. Dar m-aş putea întoarce sub un alt nume: sub numele tău. Nimeni n-ar bănui nimic. Şi în timp ce tu mă vei aştepta aici, eu mă voi ocupa frumuşel de treburile care mă interesează. Spune? Nu găseşti că planul meu e genial?

Un fior rece trecu prin şira spinării lui Romulus. Se ridică de pe fotoliu şi cercetă cu privirea camera în care se aflau. Într-un colţ, pe o măsuţă, zări un telefon.

— Ce-ţi trece prin gînd? îl întrebă „el”, surîzînd batjocoritor. Aici eşti complet izolat. Telefonul nu funcţionează. Vrei, poate, să strigi după ajutor? Servitoarea care ne-a deschis uşa e surdo-mută. În afară de asta, doi paznici, care nu ştiu de glumă, te vor pune imediat la respect, dacă încerci să faci vreo faptă nechibzuită. Ei te vor păzi cu străşnicie pînă mă voi întoarce eu, viu şi nevătămat. Şi acum destul cu vorbăria! E tîrziu şi trebuie să încep acţiunea. Dezbracă-te şi dă-mi hainele tale! Din cîte

sînt informat, trebuie să pleci mîine dimineaţă cu avionul spre Bucureşti.

Romulus Dobrotan s-a aşezat în fotoliu, cu capul prins în mîini.

Înaintea ochilor îi joacă acum torţe, zeci de torţe, sute de torţe şi simte ca şi atunci, în nări, mirosul puternic al răşinei arse...

Cînd a aflat de moartea lui Manea, l-a cuprins definitiv groaza. Nu mai avea ce căuta acasă. Trebuia să se reîntoarcă la Bucureşti, să scape de coşmarul, de aripa morţii care îi învăluia pe toţi cei ce cunoscuseră, cît de puţin, misterul „Căprioarei aurii”.

Ceea ce Romulus ştia acum cu precizie era faptul că baronul şi „el” îi întinseseră o cursă abilă, pentru a se convinge de intenţiile lui Begu. După ce baronul vînduse tabloul tatălui său, l-a înlocuit cu o copie lipsită de valoare. Bine-nţeles, baronul nu ascunsese nici un fel de documente secrete în tabloul original. Toată povestea era inventată pentru a descoperi pe cei care erau interesaţi să pună mîna pe documente.

Romulus îşi dădea seama că a fost un pion preţios pe tabla de şah a spionilor. Cu ajutorul lui, inconştient, se ţesuse bine urzeala în care fusese prins Begu. Odată lichidat adversarul cel mai de temut, baronul îşi continuase liniştit treburile.

Cît priveşte bietul Manea, acesta fusese urmărit; în momentul cînd lemnarul îl căutase acasă, confirmase bănuielile urmăritorilor săi, care încheiaseră imediat socotelile cu acest martor, „care ştia prea multe”.

Convins, deci, că îi va veni şi lui rîndul, îşi pregătea cu febrilitate bagajul într-o după-amiază călduţă, de primăvară timpurie, cînd, deodată, cineva ciocăni cu putere în uşă.

— Deschide, Romulus! Eu sînt!

Nu ştia ce să facă. Un tremur bolnăvicios îi cuprinse trupul. Poate era o slăbiciune firească, urmare a bolii care îi chinuise trupul atîta vreme. Se hotărî, în cele din urmă, să deschidă uşa, orice s-ar întîmpla.„El” pătrunse în cameră.

— Te pregăteşti să pleci?

Romulus nu răspunse. Aştepta încordat, curios să vadă ce urmează.

— Nu fi prost! Nu trebuie să-ţi mai fie teamă de acum înainte. Baronul e mort!

„Îi întindeau o nouă cursă? În orice caz, vestea — dacă era adevărată — l-ar fi liniştit în bună parte.”

— Un nebun! Un electrician de la şantier s-a repezit asupra lui şi l-a sugrumat. Electricianul a fost împuşcat pe loc.

Îşi aprinse calm o ţigară, că şi cum lucrurile pe care le istorisea erau foarte fireşti. Se aşeză pe un scaun şi îl invită pe Romulus să procedeze la fel.

— Nu ai nici un motiv să nu mă crezi! Poţi verifica uşor adevărul spuselor mele. Am rămas în viaţă singuri noi doi, care cunoaştem taina „Căprioarei aurii”.

În sfîrşit, Romulus se decise să vorbească:

— Am impresia că această „Căprioară aurie” e o simplă nălucire. Nici nu există!

— Ba da, Romulus! Te înşeli profund! Există! Poate să-ţi confirme şi Caraiman. El e autorul copiei, pe care baronul a vîndut-o bătrînului drept tablou original. Numai că el nu cunoaşte ceea ce ştim noi: că în adevăratul tablou sînt ascunse documente importante. Baronul mi-a arătat tabloul. L-a văzut şi Caraiman. Îl ţinea ascuns într-un tub de metal. Acolo — sînt sigur — se află şi documentele. Baronul mi-a vorbit despre ele. Îţi dai seama ce ar însemna să ni le însuşim?

— Nu vreau să ştiu nimic. Nu mă interesează nici tabloul şi nici documentele! Vreau să plec la Bucureşti!

— A, nu! N-ai să faci asta! Trebuie să rămîi aici, cu mine, pînă cînd le voi găsi. Apoi, ai să te duci unde pofteşti.

— De ce? Ce rost are?

— Fiindcă ştii cine l-a ucis pe Begu.

Îl privea pătrunzător, drept în ochi.

— Aş putea să te strivesc oricînd ca pe un vierme! Însă, ştii foarte bine, asta nu se va întîmpla niciodată, dintr-un singur motiv, care ne leagă mai presus de orice, deşi sîntem atît de deosebiţi unul de altul. Dar tu? Tu ai putea să mă vinzi, inconştient cum eşti, cu firea ta serafică şi naivă, primului om ce-ţi iese în cale. Dacă pleci de aici, să ştii că îmi calc pe inimă, aşa că poţi să-ţi faci şi testamentul! Ai înţeles?

Se ridică de pe scaun şi se îndreptă spre uşă.

— Despachetează imediat! mai spuse „el” şi părăsi

încăperea.

Şi Romulus a rămas acasă.

De la moartea baronului, lucrările şoselei strategice fuseseră în bună parte întrerupte. Din Bucureşti veniră ştiri grave. Capitala suferise de pe urma unui bombardament îngrozitor. Situaţia pe front era de-a dreptul disperată. Trupele germane de geniu, care lucrau pe şantier, au fost dizlocate pe rînd şi transformate, în grabă, în trupe de infanterie pentru a apăra retragerea celorlalţi, astfel că şantierul rămase aproape pustiu.

În acest timp, „el” se încăpăţîna să caute „Căprioara aurie”. Cercetările s-au dovedit însă zadarnice. Baronul dusese în mormînt taina ascunzătorii ei.

La începutul lunii august, „el” a primit ordin de la comandamentul german să preia conducerea ultimului detaşament de genişti şi să plece pe front.

Trecuseră trei săptămîni.

Şi iată că într-o noapte fierbinte de august, cîţiva oameni, cu torţe aprinse în mîini, intrară în grădina din faţa vilei.

Era o imagine aproape ireala. La lumina văpăilor, oameni şi brazi căpătau înfăţişări şi contururi fantastice, ca de basm.

Din mijlocul lor se desprinseră doi oameni care duceau pe o targă improvizată corpul unui mort, îmbrăcat în uniformă de subofiţer neamţ. Cei doi oameni erau pictorul Caraiman şi un ţăran înalt, care, după straie, părea să fie un cioban. Întreaga familie Dobrotan ieşise în cerdac.

Pictorul întinse bătrînului Dobrotan un portofel de piele vişinie, pe care era prinsă o monogramă de aur: litera M.

— L-a găsit omul acesta, spuse Caraiman, arătînd spre cioban. S-a prăvălit într-una din văile colţuroase ale Zăganului. Probabil... un accident... Dumnezeu să-l ierte!

De pe cerdac se auzi un ţipăt uşor, şi Mara Dobrotan se prăvăli leşinată pe trepte.

⭐

În după-amiaza zilei de 15 iunie a anului 1968, căpitanul Dan Tomescu urmarea cu satisfacţie lista pasagerilor avionului Caravelle, care trebuia să aterizeze peste un sfert de oră pe aeroportul Băneasa, venind direct de la Paris. Printre pasageri figura şi inginerul Romulus Dobrotan, o persoană care îl interesa în cea mai mare măsură.

Mulţumi directorului aeroportului pentru amabilitate, traversă holul uriaş şi intră în bar. Se aşeză pe unul din scaunele înalte şi comandă o cafea. Apoi se întoarse spre vecinul său, un tînăr scund şi negricios, care sorbea visător dintr-un pahar plin cu Pepsi-cola.

— Peste un sfert de oră va fi aici! Misiunea dumitale începe din momentul cînd va coborî din avion. Pentru confruntare, ai fotografia la îndemînă.

— Am înţeles, răspunse locotenentul Mareş, grăbindu-se să golească conţinutul paharului. Îşi achită consumaţia şi ieşi, în timp ce Dan Tomescu calcula în gînd că — pînă la sosirea avionului — are timp suficient să-şi bea cafeaua.

Gigantica pasăre de oţel sosi la ora fixată, cu o precizie de calcul electronic.

Printre pasagerii care coborîră din avion se aflau savantul Horia Domileanu, doctorul Vasile Vasilescu şi inginerul Romulus Dobrotan, adică grupul de specialişti români, care perfectaseră la Paris diverse acorduri tehnice cu un grup similar de specialişti francezi.

Locotenentul Mareş privi încă o dată fotografia pe care i-o înmînase superiorului său şi se convinse, pe deplin, că bărbatul în vîrstă de aproximativ cincizeci de ani, potrivit de statură, îmbrăcat într-un costum gri, croit impecabil, purtînd pe cap o pălărie de aceeaşi culoare, cu borurile exagerat de mari, este — fără nici o îndoială — una şi aceeaşi cu persoana pe care trebuia să o supravegheze îndeaproape pînă a doua zi, cînd urma să între în acţiune căpitanul Tomescu.

Inginerul Romulus Dobrotan îndeplinise formalităţile vamale, obişnuite în astfel de cazuri, şi se îndreptase spre ieşire, acolo unde cîţiva ziarişti culeseră pe blocnotesuri impresii fugare ale savantului Domileanu, şeful delegaţiei, iar fotoreporterii îşi făcură datoria, imortalizind pe mica peliculă de celuloid cîteva aspecte ale evenimentului.

Inginerul îi salută ceremonios pe ceilalţi doi, precum şi familiile acestora, venite în întîmpinare, şi se îndepărtă grăbit spre staţia de taxiuri.

Bineînţeles, Mareş îi urmărea atent orice mişcare, însă la o distanţă care să nu trezească nici un fel de bănuieli urmăritului.

Însă, mai înainte ca inginerul să ajungă la staţia de taxiuri, o maşină particulară, un Renault albastru, se desprinse de lîngă

trotuar, porni în viteză şi se opri brusc chiar în dreptul lui. Uşa cea mai apropiată a maşinii se deschise larg şi inginerul se urcă înăuntru, fără nici un fel de ezitare.

Mareş nu stătu nici el mult pe gînduri. Se aruncă în primul taxi; arătînd şoferului legitimaţia, îi ceru să urmărească îndeaproape maşina cu care dispăruse inginerul.

Renaultul albastru parcurse drumul de la aeroport pînă la gară în cea mai mare viteză, strecurîndu-se cu multă abilitate prin aglomeraţia celorlalte maşini.

Dar şi şoferul de pe taxiul în care se urcase locotenentul Mareş se dovedi a fi un bun meseriaş, astfel că cele două maşini ajunseră aproape în acelaşi timp în faţa gării.

✯

După aterizarea avionului, Dan Tomescu îşi băuse tihnit cafeaua. Tocmai se îndrepta spre ieşire, cînd se ciocni de... Radu Balmuş.

De data aceasta, nu-şi putuse stăpîni un zîmbet:

— Ne; întîlnim, pentru a doua oară, în acelaşi loc, Radule!

— Cu deosebirea că de data aceasta am impresia că nu ţi-am produs nici un fel de încurcătură, răspunse reporterul satisfăcut.

— Tot pentru un reportaj ai venit?

— Bineînţeles. M-am revanşat pentru insuccesul de acum două săptămini,

— Ce insucces?

— Trebuia să fac un reportaj despre plecarea savantului Horia Domileanu la Paris. Din greşeală, l-am confundat atunci cu un alt membru al delegaţiei.

Şi Radu îi povesti în cîteva cuvinte peripeţiile prin care trecuse, precum şi nemulţumirile redactorului şef Lăzăroiu.

— De data asta, Dorian şi-a făcut şi el, pe deplin, datoria. Iar ca amintire, l-am mai fotografiat o dată şi pe celălalt, un inginer... Cum îl cheamă?

Radu răsfoia carneţelul de însemnări.

— Romulus Dobrotan, îi veni în ajutor Dan.

— Exact! De unde ştii?

— Fiindcă persoana lui mă interesează în mod deosebit.

— Ei, drăcie! exclamă deodată Radu. Dobrotan! Unde am mai auzit eu de numele ăsta?

Fulgerător, îi venise în minte scena din casa lui. Se opri

brusc şi îşi dădu o palmă peste frunte.

— Ce s-a întîmplat? Ce-i cu tine?

— Ascultă! Nu cumva acest Dobrotan e implicat într-o afacere dubioasă?

— Ce spui?! De unde: pînă unde ţi-a venit ideea asta?

— Pentru că, atunci cînd mai mulţi oameni sînt preocupaţi în mod deosebit de o persoana, socotesc că persoana respectivă nu are cugetul prea curat.

— S-ar putea, consimţi calm, tresărînd uşor la auzul veştii, că — în afara lui — se mai interesa şi altcineva de cazul „Căprioarei aurii”. Aş fi curios să ştiu, adăugase el, cu toata sinceritatea, cine se mai preocupă de persoana inginerului?

— Un coleg de-al tău.

— De-al meu?!

— Adică nu chiar un coleg, că era de la miliţie.

— Nu înţeleg, mărturisi foarte intrigat căpitanul de securitate.

— Acum îmi amintesc şi numele lui: maiorul Păcuraru.

— Nu cunosc nici un maior de miliţie cu acest nume!

— Tot ce se poate! În definitiv, nu eşti obligat să-i cunoşti pe toţi.

— Ai dreptate, dar ceea ce mă surprinde nu este numele maiorului, ci cu totul altceva.

— Aş putea să ştiu şi eu ce anume?

— Deocamdată, nu! Mai întîi, te rog să-mi dai amănunte asupra împrejurărilor în care l-ai cunoscut pe acest maior.

— La mine acasă.

— La tine acasă?! Hm! Vă cunoaşteri de mult?

— Da’ de unde!

— Atunci?

— Ştiu că o să ţi se pară ciudat, dar l-am cunoscut chiar în ziua cînd ne-am întîlnit. Revederea noastră a avut darul să-mi trezească amintirile plăcute din copilărie. M-am hatărît, în ziua aceea, să fac o plimbare prin locurile dragi. Aşa am ajuns la tine acasă. Cînd m-am reîntors, am primit vizita unui bărbat în vîrstă, scund şi gras — îţi mărturisesc sincer că avea o înfăţişare destul de nesuferită — care s-a recomandat drept maiorul de miliţie Păcuraru. Mi-a pus doar două întrebări surprinzătoare pentru mine, la care nici n-am ştiut ce să răspund.

Lui Dan Tomescu i se părea că stă cu tălpile pe jeratic.

— Ce întrebări?

— În primul rînd, ce ştiu despre acest inginer Dobrotan. Bineînţeles, pe atunci nu aveam habar de el.

— Şi cealaltă întrebare?

— Ce am căutat la tine acasă...

— Eşti sigur?

— Da!

— Înseamnă că ai fost urmărit.

— Eu?! Pentru ce?

— Vom vedea. Continuă!

— Asta e tot! A! Ba nu! Îmi amintesc că m-a mai întrebat dacă nu am fost la tine acasă în legătură cu o „Căprioară aurie”.

— Cum ai spus?!

— Căprioară aurie! Nu-i aşa că sună tare ciudat? Dan Tomescu nu dădu nici o atenţie acestei întrebări. Îl preocupa, bineînţeles, persoana enigmaticului maior de miliţie.

— Şi ce s-a întîmpiat mai departe?

— Ceva tot atît de straniu.

— Cum aşa?

— O colocatară a imobilului, bună prietena cu mine, a întrerupt discuţia noastră. Profitînd de neatenţia mea, maiorul a dispărut.

— A dispărut? Asta îmi confirmă bănuielile.

— Ce bănuieli? Nu cumva maiorul... nu era maior? Te pomeneşti că a fost un borfaş? Dar nu-mi amintesc să-mi fi dispărut ceva din casă.

— Ascultă, Radule! Dacă l-ai reîntîlni cumva pe acest om, l-ai recunoaşte?

— Cred că da.

Tot vorbind, ajunseseră la maşina care îl aştepta pe Dan în faţa aeroportului.

— Dragul meu, s-ar putea să mai am nevoie de tine cît de curînd, în acest caz, îţi voi telefona.

✯

Dan Tomescu se reîntorsese la birou. Aici îl aştepta o comunicare urgentă din partea locotenentului major Mareş. Iată care era conţinutul ei:

„Inginerul Romulus Dobrotan a fost aşteptat de o maşină particulară, un Renault albastru, în care s-a urcat deîndată ce a părăsit încinta aeroportului. Maşina s-a oprit în dreptul gării,

unde a staţionat circa cinci minute. În acest timp, m-am putut apropia neobservat de ea datorită aglomerării din faţa gării. În maşină erau doar două persoane: şoferul şi inginerul Dobrotan. La puţin timp, a apărut un individ scund şi gras, care, după ce a schimbat cîteva vorbe cu inginerul, l-a invitat pe acesta în restaurantul gării. Mi-am notat numărul maşinii şi am continuat urmărirea.” Dan ceru legătura cu Serviciul circulaţiei şi rugă să i se comunice numele proprietarului maşinii Renault albastru, cu numărul notat de locotenentul major Mareş. Apoi raportă colonelului Adrian Manea, în amănunt, cum se desfăşurase după-amiaza, neuitînd să amintească şi de misteriosul maior de miliţie Păcuraru.

— Ţine legătura cu fostul dumitale coleg. S-ar putea să-ţi fie de mare ajutor în această afacere încîlcită, ale cărei iţe prevăd că abia acum încep să se desfăşoare. Ajutorul dumitale va fi locotenentul major Mareş. Dacă mai ai nevoie de oameni, să mă anunţi telefonic!

— Aşa voi face!

Colonelul Manea aprinse o ţigară şi o aşeză pe marginea scrumierei de bronz.

— Să ştii că sînt tare nerăbdător să aflu cît mai curînd veşti despre „Căprioara aurie”. Inginerul Dobrotan mi-a răscolit amintirile dureroase ale copilăriei. Aş fi vrut să conduc personal această anchetă, care s-ar putea să ducă la descoperirea, după aproape douăzeci şi cinci de ani, a autorului sau autorilor unei crime strîns înlănţuite de o activitate de spionaj, ale cărei reţele nu se ştie dacă nu ajung chiar pînă în zilele noastre. Dar, deocamdată, trebuie să respect dorinţa inginerului, de a nu mă prezenta eu la vila Mara.

— Nu vi se pare ciudată aceasta dorinţă?

— Oarecum! Probabil că există o explicaţie, al cărei înţeles încă nu-l putem descifra. Îţi doresc mult succes, tovarăşe căpitan, şi am toată încrederea că vei rezolva dosarul „Căprioarei aurii”!

Dan se ridică din fotoliu, strînse cu efuziune mîna pe care i-o întindea colonelul Adrian Manea şi părăsi încăperea. Acesta rămase gînditor în faţa ferestrei larg deschise. În lumina cenuşie a înserării i se părea că la orizont desluşeşte, pe culmile Zăganului, un băiat alergînd îngrozit spre casă, avînd încă vie imaginea unui om mort.

⋆

Cînd Dan se reîntoarse în birou, primi comunicarea Serviciului circulaţiei că numărul maşinii urmărite corespunde unui Fiat 1100 — tip 1939 — aflat în prezent pe butuci, proprietarul ei fiind un fost şofer, pe vremuri proprietar de taxiuri, cu numele de Păcuraru, actualmente mecanic într-o cooperativă. Îl chemă imediat pe locotenentul Bocan de la brigada operativă şi îi încredinţa misiunea de a afla amănunte cu privire la numitul Păcuraru. La puţin timp, locotenentul major Mareş telefonă că inginerul Romulus Dobrotan s-a despărţit de bărbatul scund şi gras după ce au luat masa în restaurantul gării.

Considerînd că misiunea lui constă în aceea de a urmări mişcările inginerului, a abandonat observarea celorlalţi doi indivizi.

Dobrotan s-a urcat într-un taxi care l-a lăsat în faţa imobilului unde ocupa o garsonieră. A intrat înăuntru şi probabil că, obosit de drum, s-a culcat.

„Nimic suspect, nimic nefiresc, afară de acel Renault albastru şi de falsul maior de miliţie Păcuraru, care în trecut se pare că a fost şi şofer de taxiuri. Ce legătură poate fi între inginerul Dobrotan şi acest individ dubios?” îşi încheie şirul gîndurilor Dan.

Îl rugă pe locotenentul major Mareş să organizeze peste noapte o pază strictă în faţa locuinţei inginerului, apoi, controlînd ceasul-cronometru, constată că se făcuse destul de tîrziu. Era noapte de-a binelea. Se gîndi că era timpul să se ducă acasă, să-şi facă bagajul. În definitiv, a doua zi, conform înţelegerii cu inginerul Dobrotan, urma să se întilnească cu acesta la vila Mara din Cheia. S-ar putea ca misterul „Căprioarei aurii” să fie lămurit imediat. Şi totuşi...

Răsfoi însemnările pe care le făcuse în timpul cît lipsise inginerul din ţară. Iată datele pe care le aflase căpitanul de securitate Dan Tomescu cu privire la inginerul Romulus Dobrotan şi la familia sa:

„Născut în oraşul Arad, în anul 1922, după propria sa declaraţie autobiografică. Părinţii: Mara şi Traian Dobrotan, decedaţi în septembrie 1944 în urma unui accident de maşină.

Traian Dobrotan, de profesiune inginer, a fost numit în anul

1942 şeful producţiei unei făbricuţe de cherestea din apropierea comunei Mîneciu Ungureni. Se pare că era un om lipsit de personalitate. Mediocru în ceea ce privea pregătirea tehnică. Mara Dobrotan, fire visătoare, melomană, cu o educaţie de pension.

La începutul anului 1943, bătrînul Dobrotan a cumpărat o vilă în staţiunea climaterică Cheia, unde şi-a instalat familia.

Cercetările efectuate de miliţia din Cheia au fost foarte anevoioase, întrucît extrem de puţină lume îşi mai amintea de această familie, care trăise oarecum izolată de locuitorii din comună. Cît despre Romulus Dobrotan, el era aproape un necunoscut pentru locuitorii comunei, în vremea aceea fiind student la Politehnică în Bucureşti.

Însă în ultimii cinci ani, Romulus îşi petrecuse absolut toate concediile în staţiune, şi fiecare, dintre cei puţini care îl cunoscuseră, îl apreciau ca un om cumsecade.

Cît priveşte viaţa lui Romulus Dobrotan, după anul 1944, datele se conturau ceva mai precis.

În facultate urmase Secţia de construcţii de drumuri şi poduri, precum şi construcţiile aeronavale, figurînd printre studenţii eminenţi. Absolvise în chip strălucit facultatea, ocupînd apoi funcţii destul de importante. O activitate laborioasă, plină de promisiuni îndeplinite, o activitate în care precumpănea cercetarea ştiinţifică de un înalt nivel.

Ca membru al diferitelor delegaţii tehnice, a fost trimis în mai multe oraşe din Europa, ultima deplasare fiind efectuată la Paris, împreună cu savantul de renume mondial Domileanu şi doctorul Vasilescu.

Iată, aşadar, că aproape nimic nu pleda în defavoarea inginerului Romulus Dobrotan.

Dar şi sursele de informaţie fuseseră destul de sărace, pentru că, în viaţa civilă, inginerul era un om retras — aproape ursuz — aşa cum îl caracterizează unii dintre colegii de serviciu.

Necăsătorit, neavînd nici un fel de prieteni, îşi vedea conştiincios de meserie şi atît. Avea o singură pasiune: muzica.

Cîţiva, mai curioşi, reuşiseră chiar să afle că e posesorul unei discoteci impresionante, pe care nu o văzuseră niciodată.

Dan se dusese, într-una din zile, chiar la locuinţa inginerului.

Ocupa o garsonieră într-un imobil mai vechi, situat în

centrul oraşului. Vecinii nu au avut decît cuvinte bune despre acest cavaler tomnatic. Amabil cu toată lumea, dar fără a avea relaţii de prietenie cu cei din jurul său. Nimeni nu i-a putut furniza mai multe amănunte decît aflase de la colegii lui de birou.

Conform afirmaţiilor directorului Institutului unde lucra Dobrotan, acesta urma să plece în după-amiaza zilei de 15 iunie la Cheia, în concediu de odihnă.

Bineînţeles, în cursul dimineţii, inginerul urma să predea un raport la minister asupra discuţiilor purtate cu specialiştii francezi, în timpul şederii sale în capitala Franţei.

Astfel stînd lucrurile, misterul comunicării telefonice privitoare la depărtata poveste a „Căprioarei aurii” se părea că nu va fi elucidat decît o dată cu reîntoarcerea inginerului Romulus Dobrotan de la Paris.

Dan îşi strînse notiţele, le aşeză cu grijă în sertarul biroului şi se hotărî, în sfîrşit, să plece spre casă.

Era trecut de miezul nopţii, cînd ajunse în preajma locuinţei inginerului. Paşii îl duseseră fără voia lui într-acolo.

În dreptul intrării principale, un tînăr apăru pe neaşteptate din întuneric. Se apropie de el şi îi ceru un chibrit să-şi aprindă o ţigară. Dan îl recunoscu imediat pe unul din oamenii lui Mareş. Acesta îi raportă că nimic suspect nu se întîmplase pînă în acel moment.

Dan îi ceru să-i arate care era fereastra garsonierei inginerului. Camera era în întuneric. Romulus Dobrotan dormea obosit de călătorie.

În ziua cînd cercetase împrejurimile şi se informase prin vecini, Dan se asigurase că nu există nici o altă posibilitate ca cineva să reuşească să intre sau să iasă din imobil fără a trece pe la uşa principală. Aşadar, în această privinţă putea să fie liniştit.

„De ce nu mai am răbdare pînă mîine după-amiază? De ce?” se tot întreba el în gînd.

Îşi continuă drumul pînă acasă pe jos. Stelele, ca nişte felinare licărînd în tainiţa nopţii de iunie, parcă clipind vesele şi surîzînd trist, împînzeau bolta serafică.

✯

Pe neaşteptate, se dezlănţuise o furtună puternică, urmată de o ploaie torenţială.

S-ar fi spus că vremea potrivnică influenţase asupra bunei dispoziţii a căpitanului de securitate Dan Tomescu, care acum fuma nervos, ţigară de la ţigară, în compartimentul unuia din vagoanele trenului ce-l ducea spre Cheia.

De dimineaţă iarăşi nu se întîmplase nimic deosebit.

Raportul locotenentului major Mareş preciza că inginerul Romulus Dobrotan a plecat la orele nouă dimineaţa la minister, unde a prezentat raportul privitor la modul cum se desfăşuraseră convorbirile sale la Paris.

La ora douăsprezece a plecat de la birou şi a intrat într-un restaurant lactovegetarian din apropiere. Apoi s-a dus la Agenţia de voiaj, de unde şi-a cumpărat un bilet de tren, s-a urcat într-un autobuz şi s-a îndreptat direct spre casă.

Pe la orele două după-amiază a plecat cu un taxi la gară. De Renaultul albastru, sau de omul scund şi gras nici urmă.

În ceea ce privea raportul locotenentului Bocan, acesta arăta că s-a deplasat la locuinţa numitului Păcuraru, unde — într-adevăr — într-un garaj dărăpănat se afla o maşină Fiat 1100 — tip 1939 — pe butuci, purtînd însă numărul notat de Mareş, ca aparţinind Renaultului albastru.

Nevasta lui Păcuraru susţinea că soţul ei se află în concediu de odihnă şi că a plecat de aproape zece zile din Bucureşti într-o excursie prin munţii Făgăraşului.

Verificînd spusele ei la cooperativa unde lucrează soţul ca mecanic auto, s-a constatat că ele corespundeau adevărului.

Ca măsură de precauţie, Dan luase legătura, din nou, cu Serviciul circulaţiei şi rugase pe cei în drept să urmărească pe drumurile de acces spre Cheia eventuala trecere a maşinii albastre, iar locotenentului Bocan îi dăduse dispoziţie să continue cercetările cu privire la Păcuraru.

După ce îşi jalonase un plan de acţiune şi se înţelesese cu Mareş asupra modului cum vor ţine legătura telefonică, se îndreptase spre gară.

I s-a raportat că Romulus Dobrotan călătoreşte în primul vagon.

Călătoria pînă la Mîneciu Ungureni decurse în bune condiţiuni şi iarăşi nu se întîmplă nimic deosebit.

Inginerul îşi văzuse de drum şi se urcase în autobuzul care ducea la Cheia, în timp ce pe Dan îl aştepta, pe o stradă lăturalnică din spatele gării, o maşina pregătită din timp.

Ploaia se mai potolise, dar continua să cadă cu stropi mărunţi şi reci ca de toamna. Şoseaua pietruită şerpuia printre munţi, oferînd privirilor privelişti de neuitat.

În sfîrşit, pe la ceasurile şase după-amiază, atît autobuzul, cît şi maşina în care călătorise Dan ajunseră la Cheia.

Inginerul coborî din autobuz, îşi îmbrăcă trenciul şi porni pe o potecă laterală, ce ducea chiar din şoseaua principală pînă la un grup de vile izolate, aşezate către marginea unei păduri.

Dan ocupase din timp o cameră la Complexul turistic, aşa că se îndreptă într-acolo, hotărît să-l lase deocamdată pe inginer să se instaleze în locuinţa unde-şi petrecea, în ultimii ani concediile sale de odihnă. Această locuinţă nu era alta decît fosta vilă a familiei Dobrotan, ocupată în prezent de o familie de gospodari, muncitori forestieri de prin partea locului. În fiecare an, Romulus Dobrotan închiria o cameră în casa care îi amintea, probabil, de locul unde trăiseră părinţii săi ultimii lor ani din viaţă.

După ce se instala în cameră, Dan coborî la bufet şi ceru să i se pregătească o cafea. Avea de gînd să viziteze pe inginer înainte de căderea serii, spre a se putea orienta asupra locurilor pe care urma să le străbată. Savură cafeaua pe îndelete, bău şi un pahar cu apă minerală, apoi, consultînd ceasul-cronometru, îşi spuse că e timpul să plece. Se reîntoarse pe poteca pe care o urcase cu aproximativ o oră înaintea sa, Romulus Dobrotan şi începu să urce, fermecat de frumuseţea măreaţă a împrejurimilor. Continua să plouă mărunt, dar zarea era destul de limpede şi undeva, la orizont, soarele încerca, timid şi palid, să străpungă porţile ferecate ale norilor.

✯

La o cotitură a potecii, îi apăru înainte, în mijlocul unui tăpşan smălţuit de flori, vila Mara.

Se aştepta să vadă o casă dărăpănata, peste care ploile şi zăpezile aşternuseră povara anilor, dar — spre surprinderea lui — imaginea era cu totul alta decît aceea pe care şi-o făurise. O mînă de gospodar „oprise” parcă vremea în loc. Casa era văruită, gardul proaspăt vopsit, iar între brazii falnici, rondurile de flori de munte dădeau un aspect sărbătoresc grădinii.

— Căutaţi pe cineva.?

Tresări. Ajunsese lîngă un cerdac, tixit de ghivece cu muşcate. Întins într-un şezlong, un bărbat îl privea stăruitor. Era

inginerul Romulus Dobrotan. Dan urcă treptele cerdacului şi îi întinse mîna, surîzînd binevoitor:

— Eu sînt omul pe care-l căutaţi!

— A, da! Era să nu te mai recunosc. Poftim, ia loc!

Îl invitase să stea, alături de el, într-un alt şezlong ce părea anume pregătit pentru musafir.

Un timp, nici unul dintre ei nu scoase o vorbă. Se studiau pe furiş, neîndrăznind încă să deschidă discuţia. În sfîrşit, inginerul scoase un oftat prelung şi constată, lipsit de fantezie:

— Nu-i prea plăcută vremea asta pentru luna iunie.

— Într-adevăr, recunoscu Dan.

— Ploile mărunte şi reci nu sînt recomandabile pentru reumatici, continuă inginerul discuţia pe acelaşi ton palid şi insipid.

— Aşa este!

Nici răspunsurile lui Dan nu străluceau. Pe el îi enerva însă faptul că Romulus Dobrotan părea să fi uitat cu desăvîrşire scopul vizitei sale la vila Mara. Se hotărî să-şi ia inima în dinţi şi să spargă gheaţa:

— Domnule inginer, cred că vă reamintiţi faptul că m-aţi invitat aici în urmă cu o săptămînă!

— Bineînţeles! Doriţi să aflaţi amănunte despre „Căprioara aurie”, nu-i aşa?

— Exact!

— Din păcate, m-am înşelat.

— Nu înţeleg ce vreţi -iă spuneţi!

— Vă voi lămuri de îndată. Deocamdată am impresia că v-am alarmat degeaba. Beţi un coniac?

— Nu, mulţumesc?

— Nici eu nu obişnuiesc. Mă pregătisem special, ştiind că veţi veni dumneavoastră.

— Sînteţi foarte amabil.

— Te rog să mă însoţeşti! Îţi voi arăta „Căprioara aurie”.

Un fior de emoţie străbătu, pentru o clipă, întreaga fiinţă a lui Dan. Sosise clipa cînd se va afla în faţa enigmaticului tablou, despre care îi vorbise colonelul Manea.

Îl urmă pe inginer în casă. Urcară o scară de lemn şi ajunseră într-una din cele două încăperi de la etaj.

— Aceasta este camera de lucru a tatălui meu, spuse Romulus Dobrotan, învăluind cu o privire nostalgică încăperea.

Acum îmi petrec aici concediile de odihnă şi sînt fericit să-mi reamintesc locurile dragi din vremea tinereţii mele.

— Aceasta a fost vila tatălui dumneavoastră? întrebă Dan, cu prefăcută naivitate.

— O! da! E mult de atunci! În urma cu vreo douăzeci şi cinci de ani! Am locuit aici foarte puţin. Un an sau doi, nici nu-mi amintesc bine. Tata lucra la o făbricuţă de cherestea din împrejurimi. Era tot inginer. În anul 1944 a murit, împreună cu mama, într-un accident de automobil.

Tot vorbind, inginerul se apropiase de o casă de fier, de tip vechi, din care scoase un tub de metal negru.

— Casa aceasta de fier a aparţinut tatălui meu. A stat închisă ani şi ani de zile. Nimeni n-a avut curiozitatea să încerce să o deschidă şi să vadă ce-i înăuntru. De altfel, ar fi fost un lucru destul de complicat. Acum un an, am adus de la Bucureşti un meşter priceput şi l-am rugat să o deschidă. Ce crezi că am găsit în casa de fier? Acest tub de metal şi înăuntrul lui... „Căprioara aurie”.

Deşurubă capacul şi scoase din interiorul tubului o pînză, pe care o desfăşură imediat pe masă.

— Aceasta o faimoasa „Căprioară aurie”!

— E minunată!

— Aşa mi-am spus şi eu atunci.

— De ce numai atunci?

— Ai să vezi numaidecît. Cunoşti povestea tabloului?

— Într-o oarecare măsură.

— Se spune că pînza ascunde documente secrete de cea mai mare importanţă, aparţinînd unui nazist, care între anii 1943-l944 a condus o reţea de spionaj prin aceste părţi...

— Ştiu!

— Ei bine. oricît am cercetat pînza a fost imposibil să găsesc vreo urmă a documentelor.

Afară, amurgul învăluia, încetul cu încetul, zările. Inginerul răsuci comutatorul şi lumina unui bec puternic inundă camera,

— Mă tot întrebam ce s-o fi întîmplat eu ele? reluă inginerul discuţia. După ce mi-am terminat concediul, m-am reîntors la Bucureşti. Am arătat tabloul unui prieten...

— Un prieten?! şi întrerupse brusc Dan.

— Da. Un pictor... A examinat tabloul şi ce crezi că mi-a spus? „E un fals! Un fals ordinar!”

— Poate că se înşela!

— Nicidecum! E un om priceput. Un expert în materie.

Inginerul îşi aprinse o ţigară. Se aşeză în dreptul ferestrei şi privi cîteva clipe, dus pe gînduri, poezia serilor de vară la munte.

— Eram dezamăgit, continuă el. Cunoşteam de la tata întreaga poveste a acestui tablou, pe care îl cumpărase de la spionul nazist drept o piesă unică, de mare valoare.

— Îl cumpărase?!

— Da! Bietul tata era un om de bună credinţă. Dorea mult să achiziţioneze un lucru de preţ. A cumpărat tabloul, convins că şi-a plasat banii pe care-i agonisise într-un mod fericit. Baronul însă era un ticălos ordinar. A făcut o copie, aceasta pe care o avem acum în faţa ochilor, iar originalul probabil că l-a păstrat pentru el.

— În acest caz atît tabloul original, cît şi documentele sînt pierdute pentru totdeauna.

— Aşa mi-am spus şi eu pînă în primăvara acestui an. Trebuie să precizez că aproape şi uitasem de tablou, îl ţineam totuşi ca o amintire de la bietul tata. Într-o după-amiază am aşezat pînza în faţa mea şi o contemplam, gîndindu-mă că, oricît de lipsită de valoare ar fi, e totuşi o copie reuşită, ceea ce îmi dovedea că plagiatorul nu era lipsit de talent. Ţineam tubul de metal în mînă, şi deodată mi-am dat seama de un lucru căruia nu-i acordasem nici un fel de importanţa pînă atunci. Faţă de dimensiunea lui, de aproape un metru lungime şi zece centimetri grosime, tubul era nefiresc de uşor.

Romulus Dobrotan se apropie de Dan şi îi întinse cilindrul de metal. Acesta îl cîntări în mînă şi, fără să vrea, exclamă:

— Într-adevăr, aveţi dreptate!

— Sînt destul de curios din fire, continuă inginerul. Aşa că am încercat în tot chipul să-l desfac. De altfel, o idee îmi străfulgerase prin minte.

— Încep să bănuiesc! Aţi descoperit documentele? întrebă Dan, cu emoţie şi curiozitate firească.

Dar celălalt nu răspunse numaidecît. Scoase din buzunar un briceag, îi deschise rama şi o strecură — cu o îndemînare surprinzătoare — într-un mic orificiu, aşezat la baza cilindrului de metal, răsucindu-l de cîteva ori în dreapta şi în stînga. Se auzi un zgomot asemănător bîzîitului unui bondar şi, întocmai ca

la un număr atractiv de prestidigitaţie, cilindrul se desfăcu în două. În spaţiul gol dintre cele două tuburi de metal se afla o hartă îngălbenită de vreme.

— Iată „documentele” baronului! spuse inginerul, privind dispreţuitor harta. De fapt, după părerea mea, o nimica toată. M-am gîndit că, totuşi, sînteţi în drept să primiţi documentul acesta şi de aceea v-am telefonat. Dacă vă interesează, puteţi să luaţi şi tabloul, deşi pentru mine reprezintă, într-un anumit fel, o amintire de familie.

Inginerul îşi aprinse o nouă ţigară şi rămase în picioare, dîndu-i de înţeles prin aceasta lui Dan că îi încredinţase tot ceea ce ştia şi că deci, pentru el, nu mai era nimic deosebit de discutat în jurul „Căprioarei aurii”.

— Vă mulţumim, pentru informaţii şi pentru documente, domnule inginer!

Dan îi întinse mîna, făcu cîţiva paşi, dar în uşă se întoarse:

— Aş avea o dorinţă!

— Mă rog, dacă se poate am să v-o îndeplinesc.

— Eu tot nu mă întorc în astă-seară la Bucureşti. Vreţi să-mi împrumutaţi tabloul? Mîine dimineaţa, înainte de a pleca, o să vi-l aduc înapoi.

— Cu plăcere!

— În cazul acesta, v-aş ruga să refaceţi tubul de metal aşa cum a fost.

Inginerul manevră din nou cu iscusinţă briceagul şi cele două cilindre se contopiră în forma lor iniţială.

— Interesant mecanism! rosti cu admiraţie Dan. Şi briceagul e foarte frumos! De unde îl aveţi?

Mai înainte ca inginerul să poată răspunde, Dan îl luă de pe masă şi îl contemplă cu atenţie, în timp ce cu cealaltă mînă îşi aranja acul de la cravată.

— L-am cumpărat acum cîţiva ani, nu mai ţin minte de unde...

Lui Dan nu-i scăpase amănuntul că vocea inginerului trăda, pentru prima oară de la începutul discuţiei lor, o uşoară enervare.

— Vă mulţumesc încă o dată! rosti Dan. Înapoindu-i briceagul şi luînd în primire documentul şi cilindrul de metal, care conţinea acum numai copia „Căprioarei aurii”.

Odată ajuns în camera lui, Dan se întinse cu mîinile sub cap

pe divanul studio. Îi plăcea nespus să se gîndească, privind tavanul alb. I se părea că, în acest fel, gîndurile se adună mai uşor şi le poate tria şi aşeza în ordine cu mai multă linişte.

După ce trecu în revistă tot ce ştia despre „Căprioara aurie”, se aşeză pe scaunul de la masă, luă o bucată de hîrtie şi începu să deseneze diverse figuri geometrice. Linii, cercuri, triunghiuri se aliniară pe foaia de hîrtie. Fiecare căpăta imediat o iniţială sau o cifră. Se părea că era un joc distractiv, inventat şi cunoscut numai de el, care îl amuza teribil, deoarece mai acoperi încă două foi de hîrtie în acelaşi mod. Dacă cineva ar fi reuşit să descifreze jocul acesta bizar, ar fi avut surpriza să descopere că toate desenele reprezentau, de fapt, concluziile de pînă atunci ale căpitanului de securitate Dan Tomescu cu privire la dosarul „Căprioarei aurii”.

✯

Chiar în acea noapte trimise un mesaj cifrat colonelului Manea, însoţit de hartă, precum şi de un mic film fotografic care conţinea un singur clişeu, reprezentînd briceagul inginerului Dobrotan, arătîndu-i, în acelaşi timp, mersul operaţiunilor şi ce avea să facă mai departe.

Dimineaţa, un curier sosise cu răspunsul. Colonelul aproba întrutotul planurile subalternului său şi îi trimitea, într-un plic, cinci fotografii.

La parterul Complexului turistic, unde locuia, era un mic bufet. Dan rugă să i se pregătească o cafea şi între timp, răsfoi o revistă de artă şi cultură, care apărea la Ploieşti. Îşi aruncă privirea numai pe titlurile articolelor. La un moment dat, una din rubrici îi atrase mai mult atenţia. Era rubrica de artă plastică, semnată de un oarecare Dumitru Vlase. Parcurse rîndurile cu multă curiozitate. Articolul era bine scris, iar autorul părea să fie documentat, „Ce-ar fi să am o discuţie cu acest tovarăş pe teme de pictură şi de experţi în pictură?” îşi spuse el. „Dar să lăsăm asta pentru puţin mai tîrziu! Deocamdată să tragem concluziile în urma examinării fotografiilor”. Într-atît erau de perfect mărite, încît nu era nevoie de nici o lupă pentru a descifra cu uşurinţă, între lama şi tocul briceagului, locul şi data fabricaţiei: Sollingen — 1942. Poate că această localitate şi data nu reprezentau mare lucru. Pentru Dan era însă un punct de plecare, un mic fir de pai, de care trebuia să se agaţe cu stăruinţa înecatului. Încercase în seara trecută, cu mai multe bricege, să desfacă

cele două cilindre, dar nu izbutise decît cu foarte mare greutate cu unul singur dintre ele. Se putea să se şi înşele, dar ideea care îi dădea mereu tîrcoale era aceea că briceagul inginerului Romulus Dobrotan făcea parte integrantă din întregul mecanism al tubului de metal. Dacă ipoteza aceasta nu era greşită, însemna că inginerul ascundea anumite lucruri, în primul rînd provenienţa briceagului atunci cînd îi spusese că l-a cumpărat în urmă doar cu cîţiva ani. Pentru ce şi în ce scop?

Presupunînd că tabloul original era pierdut şi că singurul document secret era harta pe care i-o înmînase inginerul, totuşi acţiunea „Căprioarei aurii” nu se încheia aici. Rămînea complet învăluită în necunoscut problema principală a dosarului: asa-sinarea lui Begu şi a tovarăşilor săi. Ori, pentru Dan, era limpede că toate cele trei acţiuni aveau o legătură indisolubilă între ele. Concluzia logică se desprindea cu certitudine. Ori inginerul Romulus Dobrotan nu ştie de crimele comise în urmă cu douăzeci şi cinci de ani. ori ascunde — cu bună ştiinţă — anumite date, căutînd să abată atenţia cercetătorilor de la punctul cel mai important al dosarului, lichidînd în mod superficial celelalte două puncte. Dar atunci se năştea o altă întrebare: „De ce mai sesizase securitatea?”

După ce isprăvi de băut cafeaua, se ridică de la masă şi se întoarse în camera sa. Conform înţelegerii cu Dobrotan, luă din nou drumul care ducea la vila Mara, spre a-i restitui tabloul.

Îl găsi pe inginer îndeletnicindu-se cu grădinăritul în curtea din faţa casei. Plivea de buruieni rondurile cu flori, apoi le uda cu stropitoarea, şi era atît de absorbit de ceea ce făcea, încît nu-şi dădu seama de prezenţa lui Dan decît cînd acesta se află la doi paşi de ei.

— Bună dimineaţa, domnule inginer!

— Ah! Dumneata erai?

— Încîntătoare ocupaţie!

— Într-adevăr! E plăcut să abandonezi lumea cifrelor pentru a te dedica, măcar o dată pe an, muncii în plină natură. Din păcate, de abia am sosit şi trebuie să-mi întrerup concediul,

— Cum aşa?! se miră Dan.

— Am fost chemat, de urgenţă la Bucureşti. Directorul Institutului mi-a comunicat telegrafic că va trebui să plec din nou în străinătate. Adineaori chiar am primit telegrama,

— Trebuie să fie o problemă foarte importantă dacă vă

obligă să renunţaţi la concediu!

— Nu ştiu absolut nimic, dar probabil că aşa trebuie să fie.

— Poate o să am plăcerea să călătorim împreună! Nemaiavînd ce face aici, nu-mi rămîne decît şi mă reîntorc şi eu.

Inginerul nu răspunse imediat. Era preocupat să smulgă o buruiană adîne înfiptă în pămînt.

— Ce m-aţi întrebat? spuse el după ce reuşi, în sfîrşit, delicata operaţie.

— Dacă îmi faceţi plăcerea să mergem împreună la Bucureşti! Vă ţin la dispoziţie un loc în maşina mea.

— Mulţumesc! Sînteţi foarte amabil, dar prefer călătoria cu trenul.

— Cum doriţi! Poftiţi, vă aparţine.

Îi întinse tubul de metal şi, salutîndu-l politicos, se îndreptă spre poartă. Inginerul urmărea cu privirea silueta zveltă şi atletică a căpitanului de securitate şi zîmbea mulţumit.

✯

În faţa Complexului turistic îl aştepta un ofiţer de miliţie. Se recomandă şi îi întinse o telegramă a miliţiei din Săcele. Dan o citi pe nerăsuflate şi pentru prima oară în decursul a douăzeci şi patru de ore îi veni să sară în sus de bucurie.

Iată conţinutul telegramei:

„Vă informăm că în seara zilei de 15 iunie, un automobil, marca Renault 16, culoare albastră, a intrat în zona localităţii Cheia. În maşină se aflau două persoane: şoferul şi un însoţitor. Maşina venea dinspre Braşov şi a trecut prin Săcele, dar n-a continuat drumul spre Cheia, întrucît la bifurcaţia şoselei s-a în-dreptat spre Cabana Muntele Roşu. În acest punct am încetat urmărirea şi ne-am reîntors la Săcele, de unde am telefonat imediat la cabană. Ni s-a comunicat că, la orele 12 noaptea, unul dintre pasageri a dispărut de la cabană şi nu s-a mai întors pînă în zorii zilei, cînd celălalt, care dormise peste noapte acolo, a plecat cu maşina. Totuşi, la orele 8 dimineaţa maşina a trecut prin Săcele cu ambii pasageri. Pretextînd un control al actelor, am legitimat şoferul maşinii cu numărul 60460-Ploieşti. Numele lui este Ion Păcuraru, domiciliat în Bucureşti. Vă redăm semnal-mentele celuilalt pasager: scund, gras, etatea aproximativă între 50—60 de ani.”

— Mulţumesc, tovarăşe! se adresă Dan ofiţerului de miliţie. Am cîştigat un pion preţios, adăugă el cu gîndul la încîlcita

partidă de şah pe care o juca împotriva unui adversar necunoscut, dar cu atît mai de temut.

Înainte de a se urca în maşina ce urma să-l ducă la Bucureşti, Dan ceru o convorbire urgentă cu redacţia revistei unde lucra Radu Balmuş. Obţinu legătura în mai puţin de cinci minute.

— Alo! Radu Balmuş la aparat! auzi el în receptor vocea simpatică a reporterului.

— Bună dimineaţa! Dan Tomescu te caută.

— Cine?!

— M-ai şi uitat, prietene?

— Dane! Tu eşti?

— Eu!

— De unde telefonezi?

— De pe Ceahlău! Nu vrei să ne întîlnim aici şi să depanăm nişte amintiri din copilărie?

— Nu înţeleg nimic!

— Ai să mă înţelegi imediat! Urcă-te în primul tren şi vino la Ploieşti!

— Parcă spuneai că...

— Şi dacă îţi spuneam că mă aflu pe Himalaia, mă credeai?

— Eşti pus pe glume...

— Nicidecum! Încep numai să fiu ceva mai vesel decît eram pînă acum. Cunoşti Ploieştiul?

— Mai e vorbă!

— Te aştept în faţa stadionului.

— E ceva chiar atît de important?

— Nici nu-ţi închipui! Am invitat la întîlnirea noastră şi o veche cunoştinţă de a ta.

— Care?

— E o surpriză!

Cînd ajunse în Ploieşti, primul drum îl făcu la redacţia revistei unde lucra criticul de artă plastică, Dumitru Vlase. Din fericire, îl găsi în redacţie. Era un tînăr vioi, care îi confirmă în cursul discuţiei bunele aprecieri făcute de Dan, în sinea lui, atunci cînd îi citise articolul.

Discuţia fusese rodnică, deoarece pînă la urmă obţinuse numele pictorului care locuia în Ploieşti şi ale cărui semnalmente coincideau cu acelea ale individului scund, gras şi negricios, ce fusese semnalat ca unul dintre pasagerii

Renaultului albastru de către miliţia din Săcele. Mulţumi criticului şi se îndreptă către stadionul oraşului, unde îl găsi pe Radu Balmuş, aşteptîndu-l agitat şi intrigat în acelaşi timp.

✭

Directorul Institutului îl aştepta cu vădită nerăbdare, îl pofti să ia loc pe scaunul capitonat cu pluş, aşezat în faţa biroului său şi dădu dispoziţie secretarei să nu primească pe nimeni atît timp cît va discuta cu inginerul Dobrotan.

— Te rog să mă ierţi, dragul meu, că am fost nevoit să-ţi întrerup atît de brusc concediul de odihna, dar s-a ivit pe neaşteptate o problemă importantă, pe care am considerat că numai dumneata o vei putea duce la bun sfîrşit.

— Vă mulţumesc pentru apreciere, domnule director!

— Nu! Nu ai de ce să-mi mulţumeşti. Activitatea dumitale, în cadrul acestui Institut, atît de laborioasă de-a lungul anilor, te recomandă de la sine. Şi acum iată despre ce este vorba.

Directorul deschise seiful şi scoase de acolo un dosar voluminos.

— Cred că recunoşti acest dosar!

Inginerul Romulus Dobrotan îşi aprinse o ţigară, urmărind visător fumul albastru-cenuşiu. Directorul se aşeză la birou şi împinse dosarul către inginer.

— Îţi trebuiesc cîteva ore să-l revezi. Bineînţeles, vei lucra, ca de obicei aici, în biroul meu. Nu uita la plecare să îl închizi la loc în seif. La orele zece seara trec cu maşina la dumneata pe acasă să-ţi explic, în amănunt, despre ce este vorba! De acord?

— Da, domnule director! Aş avea o singură rugăminte.

— Care anume?

— Să-mi permiteţi să cumpăr ceva de mîncare. Ştiţi...

— Da. Te înţeleg, dragul meu. Se vede însă că ai uitat un singur lucru: bufetul Institutului nostru e aprovizionat excelent. Dar dacă vrei neapărat să treci acum pe acasă, mă rog, asta e cu totul altceva, adăugă el după o clipă de gîndire.

— Vă mulţumesc! Aş mai vrea să-mi spuneţi ziua şi ora plecării.

— Şi unde anume pleci... nu te interesează? Inginerul surîse echivoc.

—— Eşti un om norocos, domnule Dobrotan. Consiliul experţilor în materie de construcţii aero-navale are loc la Rio de Janeiro.

— Minunat oraş!

— Într-adevăr! Cel puţin atît cît îl cunosc eu din filme şi de la televiziune... Plecarea e fixată pentru ziua de mîine, la orele şase şi cinci minute. E acelaşi avion cu care ai fost zilele trecute la Paris.

Directorul îi întinse mîna:

— Cu bine şi... succes! Dobrotan părăsi încăperea.

Îndată după plecarea inginerului, directorul formă un număr de telefon şi rugă să i se dea legătura cu Mareş, locotenentul major de securitate.

✯

Maşina se oprise în faţa unei case scunde, într-un cartier mărginaş al Ploieştiului. Dan şi Radu coborîră din maşină, sunară îndelung, pînă ce le deschise o bătrînă.

— Pe cine căutaţi?

— Am vrea sa vorbim cu pictorul Caraiman.

— Nu e acasă! mormăi bătrîna şi încercă să închidă uşa în nasul vizitatorilor, dar nu reuşi, deoarece Dan opunea o rezistenţă serioasă.

— Un moment, vă rog!

— V-am spus doar că nu e acasă, se oţărî bătrîna. Dan îşi arătă legitimaţia şi, la vederea ei, femeia parcă se mai îndulci.

— Ce vreţi? A făcut ceva rău domnul pictor? Eu nu ştiu absolut nimic! I-am auzit doar certîndu-se acum o oră. Pe urmă am auzit motorul maşinii. Înseamnă că iar au plecat de-acasă.

— Pe cine ai auzit certîndu-se?

— Pe domnul pictor şi cu bărbatul acela cu care a fost plecat astă-noapte cu maşina.

— A cui e maşina?

— A domnului Caraiman, că a cîştigat-o la loz în plic acum o lună de zile, dar dumnealui nici nu ştie să o conducă.

— Şi spui că nu e nimeni acasă...

— Pe cuvîntul meu, maică! Adineaori am ciocănit la uşa de la camera dumnealui şi n-a răspuns nimeni.

— Poate că doarme! O fi obosit de atîtea drumuri.

— Pai nu vă spusei că iar au plecat?

— Dumneata eşti proprietăreasa casei?

— Eu sînt.

— Am să te rog să-mi îngădui să arunc doar o privire în camera domnului Caraiman. Cu dumneata de faţă, bineînţeles.

— Bine, maică, poftiţi!

Urmară pe bătrînă de-a lungul unui coridor îngust. La capătul lui, se întrezărea în semiîntuneric o uşă. Dan apăsă pe clanţa. Uşa era încuiată.

— Dumneata nu mai ai o altă cheie?

— Mai am una, că eu îi fac curat prin cameră, dar trebuie să mă duc să o caut.

— Bine. Te aşteptăm!

Bătrîna se îndepărtă, cu paşi tîrşiţi.

— Nu înţeleg absolut nimic! exclamă Radu. Am impresia că alergăm după cai verzi pe pereţi.

— Nu se ştie niciodată!

Aşteptară cîteva minute. Bătrîna se reîntoarse cu cheia. Dan deschise nerăbdător uşa. Deşi în plină zi, camera era complet în întuneric, fereastra fiind acoperită de a draperie groasă. Bătrîna răsuci comutatorul şi o lumină puternică se revărsă din plafon. Era o cameră neobişnuit de mare, cu pereţii plini de tablouri, cu un şevalet la care cineva, probabil pictorul, lucrase pînă nu de mult timp. Într-un colţ al încăperii se zărea un paravan demodat.

— Ce-i acolo? întrebă Dan pe bătrînă, arătîndu-i paravanul. .

— Unde?

— După paravan.

— Ce să fie? Patul domnului pictor.

Bătrîna se îndreptă cu paşii ei tîrşiţi şi dispăru după paravan. Îi auziră exclamaţia de surprindere.

— Ce s-a întîmplat?

— E aici! Doarme.

Dan înlătură, printr-o mişcare rapidă, paravanul. Un bărbat, scund şi gras era lungit în pat, cu faţa spre perete.

— Nu-l atingeţi! strigă el. Radule, vino aici! Îl recunoşti?

Reporterul, emoţionat la culme, îşi lungi gîtul să-l poată zări mai bine pe pictor.

— Îl cunoşti? repetă, încordat, Dan.

— Desigur, spuse uimit Radu. El e! Individul care mi s-a recomandat drept maiorul de miliţie Păcuraru. Dar ce Dumnezeu! Doarme atît de adînc?

— Doarme un somn din care nu se va mai trezi niciodată.

Bătrîna înţelese abia acum ce se petrecea şi izbucni într-un

plîns scîncit şi molcom. În pragul uşii îşi făcu apariţia unul din oamenii lui Dan.

— Tovarăşe căpitan, pot să vă raportez?. Dan îl trase deoparte, pe săliţa îngustă.

— Raportează, sergent!

— O comunicare prin radio: La kilometrul 25, pe şoseaua Ploieşti-Bucureşti, maşina cu numărul 60460 din Ploieşti, marca Renault albastru, s-a răsturnat într-o viroagă. Nu s-a găsit nici un cadavru la locul accidentului. Comunică locotenentul Bocan.

— Mulţumesc! Rămîi aici, sergent! Nimeni nu se va atinge de nimic, pînă la sosirea organelor de miliţie.

— Am înţeles!

Dan se reîntoarse în camera pictorului Caraiman.

— Dragă Radule, ne vom îndrepta cu toată viteza spre Bucureşti, mai înainte ca Păcuraru să se întoarcă acasă din excursia sa în munţii Făgăraşului.

— Care Păcuraru? întrebă, buimac, Radu. Nu zău, chiar că nu mai înţeleg nimic!

— Încă puţină răbdare, dragul meu, şi va sosi şi clipa mult aşteptată de tine, cînd vom sta pe îndelete de vorbă despre amintirile noastre plăcute din copilărie şi, dacă vrei, şi despre „Căprioara aurie”, un subiect cel puţin tot atît de interesant.

✯

Îşi făcuse, cu minuţiozitatea-i caracteristică planul evadării.

În intervalul de timp de cînd era prizonier în castelul din suburbiile pariziene, reţinuse toate amănuntele care ar fi putut să-i folosească. Observase de la fereastră cum unul dintre paznicii săi pleca în fiecare dimineaţă în oraş cu o bicicletă, probabil după cumpărături, şi se întorcea la amiază cu un coş încărcat de pachete pe portbagaj. Aşadar, în castel mai rămînea un singur paznic timp de cîteva ore. Era un plan riscant, primejdios, dar trebuia să-l încerce, orice s-ar întîmpla.

Cînd servitoarea surdo-mută intră în încăpere pentru a-i aduce micul dejun, îl găsi zvîrcolindu-se pe covor, ţinîndu-se cu mîinile de pîntece. Îngrijorată, alergă la paznic şi prin semne îl invită să o urmeze. Paznicul îl privi cum se zbătea ca un apucat — mai întîi de la distanţă, apoi se apropie curios — neînţelegînd ce se întîmplă cu prizonierul. Se apleacă, imprudent, asupra lui şi, pe neaşteptate, primi o lovitură în moalele capului, în stare să doboare şi un taur. Se prăbuşi la podea, fără să apuce să scoată

măcar un geamăt. În timp ce prizonierul sări în picioare cu o sprinteneală neaşteptată şi, mai înainte ca servitoarea să-şi dea seama de ce se întîmplă, primi o lovitură, aproape asemănătoare, care o trimise şi pe ea în lumea viselor.

— Îmi pare rău, murmură prizonierul, dar n-aveam altă soluţie!

Zăvorî uşa şi alergă, cît îl ţineau picioarele, pe scări. Traversă în goană holul uriaş, deschise poarta masivă de stejar şi se opri un moment să respire cu nesaţ aerul proaspăt al dimineţii. Apoi străbătu în fugă aleea străjuită de plopii uriaşi şi ajunse la şoseaua principală. Auzi strigăte disperate în urma lui. Probabil că paznicul îşi revenise din leşin .şi alerga acum după el să-l prindă. Nu! Aşa ceva nu se va întîmpla! Privi cu disperare în lungul şoselei. Zări, venind spre el, la distanţă de vreo sută de metri, un camion încărcat cu bidoane cu lapte şi alergă în întîmpinarea lui, făcînd semne disperate şoferului să oprească. Acesta, surprins, evită în ultima clipă, cu multă dibăcie, să nu-l calce pe „nebunul” care ţopăia şi gesticula în mijlocul şoselei. Îşi continuă drumul. Dar omul sărise pe scara maşinii şi se agăţase cu disperare de clanţa uneia dintre uşi, aşa că şoferul opri camionul.

— Ce doreşti, domnule? îi strigă el revoltat.

„Nebunul” deschise uşa şi se aruncă pe locul liber de lîngă şofer.

— Cu toata viteza, înainte! urlă el şi îi azvîrli o bancnotă de o sută de franci, la vederea căreia şoferul porni camionul, fără să mai întrebe absolut nimic.

În urma lor, pe şosea, o namilă de om trase — plin de ciudă — şase gloanţe, care din fericire nu nimeriră nici măcar cauciucurile camionului sau bidoanele pline cu lapte.

La amiază, colonelul de securitate Adrian Manea primea o comunicare extrem de preţioasă şi de importantă din partea unei voci grave şi şovăitoare, asemenea aceleia pe care o imprimase subalternul său, căpitanul Dan Tomescu, cu multe zile înainte, pe o bandă de magnetofon.

✯

Fostul proprietar de taxiuri, Ion Păcuraru, se reîntoarse ca un om obosit de cît cutreierase prin munţii Făgăraşului, aşa că nu se arătă prea încîntat cînd văzu că în casă îl aştepta un

musafir.

— Mareş, se recomandă bărbatul subţirel şi negricios.

— Îmi pare bine de cunoştinţă, răspunse el cu un ton acru.

— Te rog să mă ierţi, domnule Păeuraru, că te deranjez tocmai acum, cînd soseşti de la drum.

— Am fost şi eu, ca tot omul, în concediu de odihnă.

— Ştiu! Mi-a spus soţia dumitale.

— Mă iertaţi cîteva minute! Aş vrea să mă duc să mă spăl, să mă aranjez...

— Vrei să te speli de păcate, domnule Păcuraru? îl întrerupse, sever, Mareş.

— Nu înţeleg! se încruntă Păcuraru, încercînd totuşi să iasă pe uşa. Dar în prag îi barară drumul doi ofiţeri de miliţie.

— Ce înseamnă toate astea? gemu el.

— Ion Păcuraru, eşti arestat pentru crima pe care ai comis-o cu cîteva ore în urmă la Ploieşti! Eşti acuzat de a-l fi omorît pe pictorul Caraiman! Încercînd apoi să ştergi urmele crimei tale, ai distrus maşina Renault, care aparţinea pictorului.

— Nu este adevărat! Nu-l cunosc pe acest Caraiman, de care-mi vorbiţi! Nu l-am văzut în viaţa mea! Eu am fost în excursie... În Făgăraş.

— Din nefericire pentru tine, Păcurarule, spuse unul din ofiţerii de miliţie, în zorii zilei de astăzi, cînd ai fost oprit şi legitimat la postul de control din Săcele — care, între noi fie vorba, nu se află în munţii Făgăraşului — pentru orice eventualitate ai fost fotografiat la volanul maşinii, avînd alături de tine pe pictorul Caraiman.

— Te recunoşti? îl întrebă celălalt ofiţer de miliţie, arătîndu-i fotografia.

Păcuraru îşi plecă abătut capul. Din camera de alături se auzi hohotul de plîns al femeii sale.

— Pentru ce l-ai omorît pe Caraiman? îl întrebă Mareş.

— Pentru astea, răspunse el şi scoase din rucsac un pumn de bijuterii, pe care le aşeză încet pe masă.

✯

Pe neaşteptate, Dan Tomescu îşi anunţă vizita la redacţie.

— Bătrîne, am din nou nevoie de tine! spusese el lui Radu Balmuş. Şi de prietenul tău, fotoreporterul Dorian.

Aşa că Radu Balmuş fusese nevoit să-şi amîne prînzul, cu toate că simţea un gol cumplit în stomac.

Dan nu întîrzie mult. Era — după cum şi-au dat imediat seama Radu şi Dorian — într-o stare de surescitare puţin obişnuită.

— Am venit să facem o mică şedinţă de perspicacitate, le spuse el, stîrnindu-le uimirea şi curiozitatea! Cu condiţia că voi să fi păstrat fotografiile de la plecarea şi sosirea pe aeroport a inginerului Dobrotan.

Dorian scotoci în colecţia sa de fotografii şi se reîntoarse în birou, surîzînd victorios. Răspîndiră fotografiile pe masa de lucru a lui Radu.

— Şi acum să le observăm cu multă atenţie! hotărî Dan. Există vreo deosebire, cît de mică, între ei?

— Care „ei”?! se mirară, pe bună dreptate, într-un singur glas, cei doi ziarişti.

— Într-adevăr, ai putea să juri că e una şi aceeaşi persoană, recunoscu Dan.

— Ascultă, Dane, ai putea să încetezi cu atîtea mistere! se supără Radu. Cînd vei înceta să-mi vorbeşti în enigme şi să mă faci şi pe mine să înţeleg tot ce se întîmplă?

— Deocamdată e timpul să mîncăm ceva, nu-i aşa? Eşti invitatul meu, adăuga el. Mama ne aşteaptă acasă cu nişte plăcinte cu carne cum n-ai mai mîncat de pe vremea cînd eram colegi de liceu. Iar pe seară am putea să facem toţi trei o plimbare pînă la aeroport. Vom întîmpina o veche cunoştinţă comună.

✯

Inginerul Romulus Dobrotan studiase cu multă atenţie şi încordare dosarul pe care i-l încredinţase directorul, aşa că părăsi Institutul abia cînd umbrele nopţii învăluiseră Bucureştiul.

Închisese dosarul în seif şi se grăbise să ajungă acasă, ştiind că nu peste multă vreme urma să primească vizita directorului. Acesta sosi tocmai în momentul cînd inginerul îşi terminase împachetarea bagajelor, în vederea plecării de a doua zi.

— Sînteţi foarte punctual, domnule director! Poftiţi înăuntru! îl invită el.

— Nu, dragul meu! Ai uitat că trebuie să îndeplinim mai întîi anumite formalităţi în legătură cu plecarea dumitale?

— Ce formalităţi? murmură, încruntat, inginerul.

— Aceleaşi pe care le-am făcut şi data trecută. Să mergem!

adăugă el. Maşina ne aşteaptă.

Romulus Dobrotan avusese un moment de ezitare, care trecuse însă neobservat, întrucît celălalt tocmai îşi aprindea o ţigară.

Închise uşa garsonierei cu grijă şi îl urmă pe director. O nelinişte vagă, instinctivă, îi cuprinse sufletul.

— Mergem la... aeroportul Băneasa. La tovarăşul Manea! se adresă directorul şoferului.

— Am înţeles! surîse negriciosul de la volan, care nu era altul decît locotenentul major Mareş, şi maşina demară fără zgomot, în noapte.

✯

Inginerul Romulus Dobrotan şi directorul Institutului pătrunseră în biroul colonelului Adrian Manea, conduşi chiar de către Dan, care le ieşise surîzător în întîmpinare. Abia în acel moment inginerul sesizase unde se aflau şi, contrar obiceiului său, îşi pierduse complet stăpînirea de sine.

— Luaţi loc! îi invită colonelul, aprinzîndu-şi o ţigară, pe care o aşeză pe marginea scrumierei de bronz de pe biroul său.

Din sertar scoase un dosar, pe care scrisese caligrafic, cu cerneală roşie: Dosarul „Căprioarei aurii”,

— Vă rog să mă iertaţi, spuse el, după un timp de tăcere, că v-am adus aici la o oră atît de nepotrivită, dar aş vrea să lămurim anumite lucruri petrecute în urmă cu douăzeci şi cinci de ani. În acest fel, voi închide, probabil definitiv, dosarul „Căprioarei aurii”.

— În acest caz, mie îmi permiteţi să mă retrag, interveni directorul.

— Desigur, tovarăşe director, dacă vom avea nevoie de serviciile dumneavoastră vă telefonăm.

După ce directorul părăsi încăperea, colonelul Adrian Manea continuă o vreme să urmărească atent rotocoalele de fum stîrnite de ţigara de pe marginea scrumierei.

— Se poate fuma? întrebă inginerul, care se părea că îşi mai revenise din emoţia pe care o încercase cu puţin timp înainte.

— Cum să nu! sări amabil Dan, şi îi oferi pachetul său cu ţigări.

După ce aprinse ţigara şi inspiră adînc două-trei fumuri, inginerul avu impresia că i-a revenit complet stăpînirea de sine.

— Aşadar, domnule inginer Romulus Dobrotan, înainte de a îndeplini formalităţile necesare pentru plecarea dumneavoastră, v-aş ruga să faceţi anumite completări necesare închiderii definitive a dosarului de care v-am vorbit.

— Cred că am împărtăşit tovarăşului ofiţer, spuse inginerul, arătîndu-l pe Dan, tot ceea ce ştiam în legătura cu „Căprioara aurie”.

— Iar eu am impresia că aţi omis unele lucruri. Aşa, spre exemplu, nu aţi amintit absolut nimic căpitanului Dan Tomescu despre inginerul Begu. Atunci cînd ne-aţi telefonat prima oară, am avut impresia că ne veţi dezvălui şi cine este asasinul lui. De ce nu aţi mărturisit tot ceea ce ştiaţi în legătură cu această crimă?

— Pentru că... asasinul e mort de mult...

— Şi pentru că era vorba de o persoană foarte apropiată dumitale, nu-i aşa? rosti, cu o severitate neobişnuită în glas, colonelul.

Inginerul îşi plecă privirea în pămînt.

— Da, spuse el cu voce stinsă. Asasinul lui Begu e fratele meu geamăn, Marius Dobrotan. De aceea am tăcut atîta vreme, mai ales că despre morţi nu se poate vorbi decît de bine. La puţin timp după asasinarea lui Begu şi-a găsit şi el moartea, prăvălin-du-se în prăpăstiile Zăganului.

— Deci... dumneata susţii că fratele geamăn, Marius Dobrotan, este asasinul inginerului Begu?

— Da!

Colonelul Adrian Manea îşi aprinse o ţigară, pe care nu o mai aşeză pe marginea scrumierei de bronz, aşa cum îi era obiceiul.

— În acest caz, ţi-ai recunoscut vinovăţia, domnule Marius Dobrotan, şi, în numele legii, te declar arestat pentru crima pe care singur ai mărturisit-o!

— Dar eu... eu sînt inginerul Romulus Dobrotan! protestă el furios şi se ridică de pe fotoliu. V-o pot dovedi cu acte!

În acel moment, Dan deschise uşa, făcînd loc să intre unui bărbat aidoma celui care se afla în încăpere.

— Marius! spuse bărbatul, cu un glas şovăitor şi grav. Marius, eu sînt... Romulus Dobrotan.

— Tu?! Tu aici?! Ai scăpat, cîine! îşi ieşi „el” din minţi.

Ochii îi luceau straniu şi corpul îi era prins de convulsii.

— Mai bine te omoram atunci... cu mîinile mele! Să te fi strivit că pe un vierme, uite-aşa!

Se repezi asupra lui Romulus cu o putere pe care nu i-o mai bănuia, dar Dan ajunse mai repede decît „el” şi, într-o clipă, îl imobiliza, prinzîndu-i mîinile în cătuşe.

EPILOG

— Dacă vrei neapărat să afli povestea „Căprioarei aurii”, îi spuse peste cîteva zile Dan bunului său prieten Radu Balmuş, te invit la mine acasă, la prînz. La dosar s-au adunat între timp toate probele. Marius şi Romulus Dobrotan au făcut declaraţii complete, aşa că dosarul „Căprioarei aurii” a fost, cu adevărat, închis.

Se întîlniră în casa amintirilor dragi din copilărie şi, în timp ce Adina Tomescu le servea ca desert un pahar cu vin gros de Cotnari, Dan depănă caierul încîlcitelor file ale dosarului.

— Trebuie să ne reîntoarcem în urmă cu douăzeci şi cinci de ani, în anul 1943, începu el.

Romulus şi Marius Dobrotan sînt fraţi gemeni, care, în mod surprinzător, nu au totuşi nimic comun între ei în afară de o asemănare fizică extraordinară.

În timp ce Romulus urma cursurile Politehnicii, Marius — dispărut de acasă cu cîţiva ani în urmă — era ruşinea familiei şi se ocupa numai de potlogării. În anul cînd bătrînul Dobrotan cumpărase vila de la Cheia, Marius îşi face reapariţia în mijlocul familiei. E îmbrăcat în uniformă de subofiţer nazist şi îl slujeşte cu devotament pe baronul Georg van Samisch, un iscusit spion, căruia Marius îi cîştigă numaidecît încrederea.

Baronul avea misiunea principală de a descoperi grupul de patrioţi din acea regiune, care subminau lucrările strategice ale trupelor naziste. El poartă cu sine, încă din trecutul război mondial, o capodoperă picturală, aparţinînd lui Grigore Nestorescu, pe care a descoperit-o cu totul întîmplător: „Căprioara aurie”. Pentru a atrage în cursă adversarii necunoscuţi, lansează cu ajutorul agenţilor săi zvonul că în pînza tabloului sînt ascunse documente extrem de importante. Pe de altă parte, îi vinde bătrînului Dobrotan o copie a tabloului, un fals executat cu multă măiestrie de un pictor talentat, dar ros de vicii, pe numele său Caraiman. Baronul îl bănuieşte pe inginerul Begu ca fiind conducătorul grupului de patrioţi din regiune, dar nu are

certitudinea şi, pentru a-l prinde, profită de prietenia lui Romulus cu acesta. Cu ajutorul lui Caraiman şi a lui Marius, regizează cu abilitate o înscenare, care îl va face pe Romulus să creadă că prietenul său va intra în posesia documentelor, dar care, în fond, îi va fi fatală inginerului Begu. Astfel, fără să vrea, Romulus ajutase la uciderea bunului său prieten chiar de către fratele său geamăn. Această crimă îl va zdruncina adînc. Se îmbolnăveşte şi e pe punctul să se prăpădească, dar e salvat cu ajutorul baronului, care doreşte să se slujească în continuare de el, ca o momeală pentru ceilalţi patrioţi încă nedescoperiţi. Şi astfel mai cade o victimă: tatăl colonelului Manea, ucis chiar de către baron, la fel de mişeleşte. Un anume Petre, electrician, bun prieten cu Begu şi cu Manea, îşi pierde minţile şi într-un acces de furie îl sugrumă pe baron, fiind bineînţeles împuşcat pe loc de către subordonaţii acestuia. Marius Dobrotan înţelege că a pierdut partida, că prietenii săi naziştii sînt înfrînţi şi că riscă să fie descoperită fapta sa monstruoasă. Pe de altă parte, cercetările sale de a descoperi adevărata „Căprioară aurie” şi documentele au dat greş. Şi atunci, într-o noapte de august, comite o nouă crimă. Îl omoară pe un subofiţer german şi îl aruncă în prăpastia Zăganului, avînd grijă să împrumute cadavrului identitatea sa. Un singur om cunoaşte adevărul: pictorul Caraiman. Complice fidel, care ,,descoperă” moartea lui Marius Dobrotan. Acesta dispare fără urme şi aici se încheie prima parte a activităţii sale.

Anii trec. Romulus a ajuns între timp un inginer stimat şi apreciat de toţi cei care îl înconjoară. Caraiman, pe care patima beţiei îl împiedică să-şi exercite din plin talentul, trăieşte din sumele estorcate de la inginer, pe care îl ameninţă permanent că va dezvălui autorităţilor tot ceea ce ştie despre fratele său. Pe de altă parte, el menţine legătura cu Marius, care se află în America de Sud şi, la îndemnul acestuia, continuă cu răbdare şi meticulozitate cercetările pentru găsirea „Căprioarei aurii’’. Dar în zadar. Cel ce avea să descopere preţiosul cilindru de metal va fi Romulus. În ultimii cinci ani îşi petrecea concediile de odihnă chiar în vila unde locuiseră părinţii săi. Anul trecut primeşte vizita lui Caraiman, însoţit de un meşter — Păcuraru — adus de acesta, chipurile, de la Ploieşti. Spre surprinderea tuturor, casa de bani a bătrînulul Dobrotan se dovedeşte a fi de fapt trapa unei ascunzători secrete, în care Romulus descoperă un tub de

metal, identic cu acela în care era păstrată copia „Căprioarei aurii” şi pe care el o păstra între lucrurile pe care le avea ca amintire de la tatăl său; de asemenea şi un briceag Sollingen, de o formă oarecum deosebită faţă de cele obişnuite. Tubul de metal e mult mai greu decît cel cunoscut de Romulus şi de Caraiman, dar nu conţine decît originalul „Căprioarei aurii”, pe care pictorul şi-l însuşeşte, drept preţ al tăcerii sale.

Reîntors la Bucureşti, după multe încercări, Romulus izbuteşte să afle mecanismul secret şi taina cilindrului dublu. În interiorul lui se afla o hartă veche, documente şi... bijuterii! Iată, aşadar, că informaţiile inginerului Begu fuseseră exacte, numai că baronul găsise o ascunzătoare excelentă pentru toate acestea. Nimeni n-ar fi bănuit că documentele şi lucrurile sale de preţ sînt ascunse chiar în locuinţa bătrînului Dobrotan. Acest fapt nu l-a ştiut nimeni în afara baronului. Romulus îşi aminteşte acum că fratele său geamăn avea şi el o cheie de la casa de bani, dar nici Marius nu cunoştea ascunzătoarea, fiindcă altfel şi-ar fi însuşit, imediat după moartea baronului, preţiosul tub de metal. De altfel, Marius a declarat la unul dintre interogatorii că baronul a fost acela care, prin oamenii săi, a montat casa de bani în biroul tatălui său.

Romulus Dobrotan descoperise, în sfîrşit, documentele pentru care prietenul său drag, inginerul Begu, fusese omorît chiar de către fratele său, documente care conţineau, pe lîngă harta şoselei strategice, plănuită de hitlerişti, diferite obiective pe care urmau să le distrugă în cursul retragerii, precum şi materiale de spionaj, pe a căror reactualizare — pentru noii săi patroni — conta foarte mult Marius Dobrotan. Cu puţin timp înainte de a pleca la Paris, Romulus se hotărăşte să divulge totul autorităţilor în drept. Cel mai indicat i se pare chiar copilul lemnarului Manea, despre care a aflat, nu demult, că e colonel de securitate. Pentru aceasta îl somează pe Caraiman să predea „Căprioara aurie”. Pictorul îl înştiinţează imediat pe Marius, şi în mintea acestuia încolţeşte un gînd diabolic. Prin corespondenţa cifrată, care o întreţine cu pictorul, îi ordonă să îl amîne pe Romulus pînă la reîntoarcerea de la Paris. În fapt, el pune în aplicare un plan îndrăzneţ, riscant, dar nu are ce face, pentru că e presat de patronii reţelei de spionaj pentru care lucrează, a căror răbdare se pare că ajunsese la capăt. Profitînd de extraordinara asemănare, de care s-a convins personal că anii

nu au alterat-o, se substituie inginerului Romulus Dobrotan, după ce, în prealabil, sub ameninţarea cu moartea, a aflat de la fratele său toate amănuntele care îl interesau, în scopul unei activităţi intense de spionaj, ajutat, bineînţeles, de Caraiman şi Păcuraru, activitate pe care ar fi continuat-o pînă cînd s-ar fi ivit ocazia unei noi plecări peste graniţă. Planul lui Marius, cît ar fi fost de genial, conţinea o particulă pe care el a neglijat-o, considerînd-o — dacă şi-a dat seama — infimă, dar care, în cele din urmă, l-a trădat.

Atitudinea sa faţă de colectivul de muncă în care lucra Romulus a apărut, cel puţin, ciudată. Oamenii au simţit imediat că „se petrecuse ceva în mentalitatea inginerului Romulus Dobrotan”. Oricît ar fi încercat Marius, el nu putea să dedubleze şi psihicul fratelui său. Aceasta a dat de bănuit în primul rînd directorului Institutului, dar chiar şi bătrînului portar, care „a fost foarte surprins că inginerul nu îi mai adresează obişnuitul salut”.

Toate aceste lucruri ne-au dat şi nouă de gîndit, continuă Dan. „L-am încercat” pe Romulus Dobrotan cu momeala dosarului sigilat şi a plecării imediate la Rio de Janeiro, dar, în fond, cel care a căzut în cursă a fost chiar Marius Dobrotan. La percheziţia făcută la domiciliul lui Romulus, am găsit într-un geamantan faimosul tub, în a cărui ascunzătoare se aflau atît documentele vechi, cît şi cele recente, privind formule noi de construcţii aviatice, sub forma unor microfilme, lucrate cu multă îndemînare, de către Marius. Bijuteriile au constituit „răsplata” pentru fidelitatea lui Caraiman, care, la rîndul său, le-a împărţit cu lacomul său ajutor, Ion Păcuraru, finul pictorului. Acesta, un element descompus moraliceşte, se ocupa cu unele acţiuni subversive, de care avea cunoştinţă şi Caraiman, şi aflînd de plecarea lui Marius şi-a dorit să rămînă singurul posesor al bijuteriilor, întrucît considera că acelea pe care le-a primit nu constituiau o răsplată suficientă a serviciilor pe care le făcuse pictorului şi nu a ezitat, în cele din urmă, să-l omoare.

Restul povestirii îl cunoşti tot atît de bine ca şi mine, încheie Dan.

— Cred că da, consimţi Radu Balmuş, după un timp de tăcere, în care nu se mai auzea decît tic-tacul pendulei din perete. Afară de un singur lucru: ce s-a întîmplat pînă la urmă cu „Căprioara aurie”?

— N-am mai găsit-o la locuinţa lui Caraiman, cu toate

cercetările noastre. A ascuns-o atît de bine, încît, deocamdată, o considerăm pierdută. În ziua cînd se va da de urma ei, cred că merită să mergem să o admirăm şi noi, spuse zîmbitor Dan, şi ridică paharul plin cu Cotnari în sănătatea bunului său prieten din copilărie, Radu Balmuş.

EDITURA
TINERETULUI
Lei 1,50